

Beleidsregels inkomensvoorzieningen WWB, IOAW, IOAZ en WWIK

Artikel 1 ***Begripsbepaling***

1. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
  - a IOAW: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers;
  - b IOAZ: Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
  - c WWB: Wet werk en bijstand;
  - d WWIK: Wet werk en inkomen kunstenaars.
  - e Uitkering: een inkomensvoorziening op grond van één van de wetten genoemd onder a t/m d.
  - f College: College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amsterdam;

2. Voor zover niet anders bepaald worden begrippen in deze beleidsregels gebruikt in dezelfde betekenis als in de WWB en onder verwijzing naar de WWB.

Artikel 2.1 ***Jongerentoeslag***

Ingevolge artikel 12 van de Wet werk en bijstand verstrekken burgemeester en wethouders bijzondere bijstand aan een jongere van 18, 19 en 20 jaar, voor zover zijn noodzakelijke kosten van het bestaan uitgaan boven de inkomensvoorzieningsnorm op grond van de Wet investeren in jongeren en hij hiervoor geen beroep kan doen op zijn ouders.

De kosten van het bestaan, daaronder begrepen huisvestingskosten, van de alleenstaande of gehuwde jongere die zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders redelijkerwijs niet te gelde kan maken, worden geacht uit te gaan boven de toepasselijke inkomensvoorzieningsnorm met de volgende percentages van de bijstandsnorm voor gehuwden (artikel 21, onderdeel c, van de Wet werk en bijstand):

- a voor de alleenstaande van 18 jaar: 25%;
- b voor de alleenstaande van 19 of 20 jaar: 30%;
- c voor de alleenstaande ouder van 18, 19 of 20: 30%;
- d voor de gehuwde van 18, 19 of 20 jaar: 15%.

Artikel 2.2 ***Tienerbabyuitkering***

Ingevolge artikel 16 van de Wet werk en bijstand, kan het College van Burgemeester en Wethouders bijstand verlenen aan een persoon die geen recht heeft, indien zeer dringende redenen daartoe noodzakelijk zijn.

Voor de kosten van de zorg voor het kind van een minderjarige ouder verlenen burgemeester en wethouders bijstand tot 20% van het normbedrag dat geldt voor gehuwden (artikel 21, onderdeel c, van de Wet werk en bijstand).

Artikel 2.3 **Co-ouderschap**

Ingevolge artikel 18, eerste lid, van de WWB, stemt het college de bijstand af op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende.

Indien een minderjarig kind deel uitmaakt van twee huishoudens wordt, als hierbij sprake is van een alleenstaandenhuishouden, de toepasselijke bijstandsnorm verhoogd met het verschil tussen de bijstandsnorm voor een alleenstaande en de bijstandsnorm voor een alleenstaande ouder in het geval de belanghebbende de zorg heeft voor het kind gedurende 3, 3,5 of 4 dagen per week.

Artikel 2.4 **Vrijlating deeltijdinkomsten**

Ingevolge artikel 31, tweede lid, onder o, van de Wet werk en bijstand, artikel 3, tweede lid, onder d, van het Inkomensbesluit IOAW of artikel 4, eerste lid, van het Inkomensbesluit IOAZ worden inkomsten uit arbeid gedurende ten hoogste zes aaneengesloten maanden tot 25% van deze inkomsten, met een periodiek aan te passen maximum vrijgelaten voor zover dit naar het oordeel van het college bijdraagt aan de arbeidsinschakeling van de belanghebbende.
Voor de toepassing van deze vrijlatingsbepaling gaat het college ervan uit dat deeltijdarbeid bijdraagt aan de arbeidsinschakeling.

Artikel 3.1 **Uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten**

Ingevolge artikel 35, eerste lid, van de Wet werk en bijstand, heeft de belanghebbende recht op bijzondere bijstand voorzover hij niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan en deze kosten naar het oordeel van het college niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de langdurigheidstoeslag, het vermogen en het inkomen voorzover dat meer bedraagt dan de bijstandsnorm. Ingevolge artikel 15, eerste lid, van de Wet werk en bijstand, bestaat er geen recht op bijstand voorzover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening die, gezien haar aard en doel, wordt geacht voor de belanghebbende toereikend en passend te zijn. Het recht op bijstand strekt zich evenmin uit tot kosten die in de voorliggende voorziening als niet noodzakelijk worden aangemerkt.

1. In noodzakelijke kosten waarin ten tijde van de aanvraag voor bijzondere bijstand is voorzien, wordt bijzondere bijstand verleend, als de kosten een bedrag van € 100 niet te boven gaan en in het gevraagde niet langer dan twaalf maanden tevoren is voorzien.
2. Bij het vaststellen van het bedrag van de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan wordt aangesloten bij

normbedragen welke gelden ingevolge een voorliggende voorziening. Indien dergelijke normbedragen ontbreken, wordt aangesloten bij de kosten van een toereikend te achten voorziening.

3. Het College van Burgemeester en Wethouders kan bij de vaststelling van de te verlenen bijzondere bijstand rekening houden met noodzakelijke kosten die de belanghebbende geacht kan worden uit te sparen. Het bedrag van de bedoelde besparingskosten wordt ten hoogste vastgesteld op tweederde gedeelte van het toepasselijke richtbedrag als bedoeld in het vorige lid.
4. De kosten van een wettelijke eigen bijdrage ingevolge een aan de Wet werk en bijstand voorliggende voorziening, worden geacht te kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm voor zover zij op jaarbasis minder bedragen dan een zogenoemde ondergrens eigen bijdragen. De ondergrens eigen bijdragen is € 50.

Artikel 3.2 ***Financiële draagkracht***

Ingevolge artikel 35, eerste lid, van de Wet werk en bijstand heeft de belanghebbende recht op bijzondere bijstand voorzover de bijzondere kosten naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet kunnen worden voldaan uit de bijstandsnorm, de langdurigheidstoelage, het vermogen en het inkomen voorzover dit meer bedraagt dan de bijstandsnorm, waarbij de algemene vrijlatingsbepalingen met betrekking tot inkomsten en vermogen niet van toepassing zijn.

1. De langdurigheidstoelage wordt niet in beschouwing genomen.
2. Vrij te laten inkomsten als bedoeld in artikel 31, tweede lid, worden slechts in aanmerking genomen indien en voorzover een inkomensbestanddeel gelet op zijn aard in het bijzonder bestemd is om in de onderhavige noodzakelijke kosten te voorzien.
3. Het vrij te laten vermogen als bedoeld in artikel 34, tweede lid, wordt slechts in aanmerking genomen voorzover de aanvraag betrekking heeft op:
  - a noodzakelijke kosten waarin een bijzonder vermogensbestanddeel gezien zijn aard bestemd is te voorzien;
  - b de aflossing van een schuldenlast;
  - c De kosten van woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen.
4. Voorzover de belanghebbende beschikt of kan beschikken over bezittingen waarvan de waarde de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34, derde lid, te boven gaat, wordt dit meervermogen geheel in aanmerking genomen, behoudens een maandbedrag voor levensonderhoud, dat overeenkomt met de toepasselijke bedragen voor algemene bijstand, huursubsidie, kinderbijslag en dergelijke.
5. Van in het algemeen niet vrij te laten inkomsten wordt in aanmerking genomen:
  - a 0% voorzover de netto-inkomsten lager zijn dan de bijstandsnorm plus € 100;
  - b 25% van de netto inkomsten voorzover zij meer bedragen dan de bijstandsnorm plus € 100.
6. In afwijking van het vorige lid wordt het meerinkomen geheel in beschouwing genomen wanneer de bijzonderebijstandsaanvraag betrekking heeft op:
  - a algemeen noodzakelijke kosten, te verlenen in aanvulling op de toepasselijke algemene bijstandsnorm (zoals aanvulling voormalige alleenstaande ouders, woonkostentoeslag, jongerentoeslag ingevolge artikel 12 van de Wet werk en bijstand, en een vergoeding voor een zorgverzekering);
  - b kosten van curatele, bewindvoering, inkomensbeheer en mentorschap.
7. Met het oog op het bepalen van de financiële draagkracht gaat het college uit van

- het gezinsinkomen:
- a over het kalenderjaar voorafgaand aan de bijzonderebijstandsaanvraag indien deze een zelfstandige of WWIK-gerechtigde betreft;
  - b over de kalendermaand voorafgaand aan de bijzonderebijstandsaanvraag in andere gevallen dan bedoeld onder a.
8. Inkomen dat in het kader van een minnelijke schuldregeling wordt aangewend voor de aflossing van een schuldsaneringskrediet bij de Gemeentelijke Kredietbank of voor de aflossing van een wettelijke schuldregeling in het kader van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen, wordt niet tot de draagkracht gerekend.

Artikel 3.3 ***Draagkrachtperiode***

Ingevolge artikel 35, eerste lid, van de Wet werk en bijstand bepalen burgemeester en wethouders het begin en de duur van de periode waarover het vermogen en het inkomen in aanmerking wordt genomen.

1. draagkracht wordt berekend over een periode van twaalf maanden vanaf de eerste dag van de maand waarin de bijzonderebijstandsaanvraag is gedaan.
2. berekende jaardraagkracht dient volledig te worden aangewend als het een aanvraag om eenmalige kosten betreft.
3. berekende jaardraagkracht kan aan een periode van maximaal 12 maanden worden toegerekend als het een aanvraag om periodieke kosten betreft.

Artikel 3.4 ***Bijzondere situaties***

1. De chronisch zieke of gehandicapte wordt in staat gesteld om zowel vooraf als achteraf, tot uiterlijk 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin noodzakelijke kosten zijn gemaakt, bijzondere bijstand aan te vragen voor de kosten die niet of onvoldoende vergoed worden door andere voorzieningen, waaronder de gemeentelijke aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten.
2. Indien het jongste thuiswonende kind van een alleenstaande ouder de leeftijd van 18 jaar bereikt, waardoor de ouder terugvalt naar de norm voor alleenstaanden en de aanspraak op kinderbijslag voor dat kind verliest, wordt een aanvulling voor voormalige alleenstaande ouders gegeven op de alleenstaandennorm ter compensatie van die inkomensterugval, ter hoogte van het verschil tussen het gezamenlijke inkomen van de ouder en het kind en de bijstandsnorm voor gehuwden. Deze aanvulling wordt verstrekt totdat het thuiswonende kind de leeftijd van 21 jaar bereikt, waarbij tussentijdse wijzigingen in inkomen meegewogen worden.
3. Indien een belanghebbende,
  - a een woning betreft aansluitend op een periode van crisisopvang, verblijf in een inrichting of detentie;
  - b een woning betreft aansluitend op een periode van dakloosheid van minimaal zes maanden of opvang in een sociaal pension van minimaal drie maanden, kan aan belanghebbende ter voorziening in de noodzakelijk geachte kosten

van woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen, bijzondere (leen)bijstand worden verleend.

Artikel 4.1.1

Bijstand om niet of in de vorm van een geldlening of borgtocht

Ingevolge artikel 48, tweede lid, van de Wet werk en bijstand kan bijstand worden verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht indien:

- a redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de belanghebbende op korte termijn over voldoende middelen zal beschikken om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien;
- b de noodzaak tot bijstandsverlening het gevolg is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan;
- c de aanvraag een door de belanghebbende te betalen waarborgsom betreft;
- d het bijstand ter gedeeltelijke of volledige aflossing van een schuldenlast betreft. In situaties, genoemd in artikel 48, tweede lid, van de Wet werk en bijstand, verleent het college bijstand om niet aan de belanghebbende:
  - a die ten gevolge van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid in bijstandbehoevende omstandigheden verkeert of dreigt te geraken: voor de strikt noodzakelijke kosten;
  - b die in een situatie als bedoeld in artikel 3.4, vierde lid, een huurwoning betreft: voor de waarborgsom die aan de verhuurder verschuldigd is;
  - c die als houder van een Vergunning Bepaalde Tijd Asiel een huurwoning betreft aansluitend op een verblijf in een asielzoekerscentrum: voor één huurtermijn en de waarborgsom die aan de verhuurder verschuldigd zijn;
  - d die buiten eigen toedoen niet in aanmerking komt voor schuldhulpverlening: voor het saneren van een bedreigende schuld betreffende de woninghuur, energielasten of nominale ziektekostenpremie.

Artikel 4.1.2

Meerdere zekerheid voor vorderingen uit leenbijstand

Ingevolge artikel 48, derde lid, van de Wet werk en bijstand kan het College van Burgemeester en Wethouders aan het verlenen van bijstand in de vorm van een geldlening verplichtingen verbinden die zijn gericht op meerdere zekerheid voor de nakoming van de aan deze bijstand verbonden rente- en aflossingsverplichtingen.

1. Het College van Burgemeester en Wethouders verbindt aan het verlenen van algemene bijstand in de vorm van leenbijstand de verplichting dat de belanghebbende meerdere zekerheid verschaft door het vestigen van een krediethypotheek, het vestigen van een pandrecht of anderszins, indien de netto verleende bijstand een bedrag van € 5.000 te boven gaat.
2. Bij het zoeken van meerdere zekerheid door middel van een krediethypotheek op de door belanghebbende of zijn gezin bewoonde woning met bijbehorend erf handelen Burgemeester en Wethouders zoveel mogelijk analoog aan het bepaalde in het Besluit krediethypotheek, zoals dit luidde op 31 december 2003.
3. Bij het zoeken van meerdere zekerheid door middel van een pandrecht op de door de belanghebbende of zijn gezin bewoonde woning met bijbehorend erf, handelen Burgemeester en Wethouders zoveel mogelijk analoog aan het

Besluit krediethypotheek, zoals dit luidde op 31 december 2003.

Artikel 4.1.3

Bijstand voor duurzame gebruiksgoederen om niet, als geldlening of als borgtocht

Ingevolge artikel 51 van de Wet werk en bijstand kan het College van Burgemeester en Wethouders bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen verlenen in de vorm van een geldlening of borgtocht, dan wel in de vorm van een bedrag om niet. In geval van een geldlening stemt het College de aflossingsbedragen en de duur van de aflossing af op de mogelijkheden en middelen van de belanghebbende.

1. Bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen wordt om niet verleend indien het college toepassing geeft aan artikel 3. 4, derde lid, onder a.
2. Bijzondere bijstand wordt als renteloze geldlening verleend indien het college toepassing geeft aan artikel 3.4, derde lid, onderdeel b. De hoogte van de aflossing wordt bepaald op 5% van de geldende bijstandsnorm. De aflossingsduur wordt bepaald op ten hoogste 36 maanden. Indien de voormalige dak- of thuisloze twaalf maanden achtereen aan zijn betaalverplichtingen heeft voldaan en nog steeds de woning bewoont, scheldt het College het restant van de lening kwijt.

Artikel 4.1.4

Collectieve zorgverzekering

Ingevolge artikel 35, zesde lid, van de Wet werk en bijstand kan het College bijzondere bijstand in de vorm van een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering verstrekken.

1. Het College biedt aan mensen met een laag inkomen een collectieve zorg-verzekering aan die bestaat uit een basisverzekering zonder eigen risico in combinatie met een aanvullende verzekering.
2. De collectieve verzekering kan telkens voor de periode van maximaal een kalenderjaar worden afgesloten door:
  - a personen met een uitkering voor levensonderhoud ingevolge de WWB, IOAW, WWIK, Bbz 2004, de IOAZ of de Wet investeren in jongeren;
  - b personen met een ander inkomen voorzover dat inkomen op moment van aanmelding niet meer bedraagt dan 110% van de geldende bijstandsnorm;
  - c personen met WWB-dienstverband voorzover het inkomen op het moment van aanmelden niet meer bedraagt dan 140% van de geldende bijstandsnorm.
3. De deelname aan de collectieve zorgverzekering wordt overeenkomstig de regels die gelden voor de Zorgverzekeringswet stilzwijgend verlengd, tenzij tussentijds blijkt dat niet meer wordt voldaan aan de inkomensvoorwaarden. In dat geval wordt de deelname vanaf 1 januari van het eerstvolgende kalenderjaar beëindigd.

Artikel 4.2

Intrekking en herziening van de uitkering

1. Ingevolge artikel 54, eerste lid, WWB, artikel 17, eerste lid, IOAW, artikel 17, eerste lid, IOAZ, of artikel 25, eerste lid, WWIK schort het college het recht op uitkering voor de duur van ten hoogste acht weken op, indien de belanghebbende de voor de verlening van uitkering van belang zijnde gegevens of gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig heeft verstrekt en hem dit te verwijten valt, dan wel indien de belanghebbende anderszins onvoldoende medewerking verleent.
2. Ingevolge artikel 54, derde lid, onder a, WWB, artikel 17, derde lid, onder a, IOAW, artikel 17, derde lid, onder a, IOAZ, of artikel 26, eerste lid, onder a, WWIK wordt een besluit tot toekenning van uitkering ingetrokken, dan wel herzien indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste en tweede lid WWB, artikel 13, eerste en tweede lid, IOAW, artikel 13, eerste en tweede lid, IOAZ, artikel 20, tweede lid, onder c, WWIK of artikel 30c, derde lid, van de Wet Suwi, heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van uitkering.
3. Ingevolge artikel 54, derde lid, onder b, WWB, artikel 17, derde lid, onder b, IOAW, artikel 17, derde lid, onder b, IOAZ, of artikel 26, eerste lid, onder b, WWIK, wordt een besluit tot toekenning van uitkering ingetrokken, dan wel herzien indien anderszins ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, terwijl belanghebbende dit redelijkerwijs kon begrijpen.
4. Indien de belanghebbende in het geval bedoeld in lid 1 het verzuim niet herstelt binnen de daarvoor gestelde termijn, trekt het college na het verstrijken van deze termijn het recht op uitkering in.

Artikel 5.1

Verstrekking en onderzoek gegevens

Ingevolge artikel 53a, eerste lid, WWB, artikel 14, eerste lid, IOAW of artikel 14, eerste lid, IOAZ, of artikel 20, tweede lid, onder c, WWIK bepaalt het college welke gegevens ten behoeve van de verstrekking van de uitkering dan wel de voortzetting daarvan door de belanghebbende in ieder geval worden verstrekt en welke bewijsstukken worden overgelegd, alsmede de wijze waarop de verstrekking van gegevens plaatsvindt.

Het college bepaalt ten aanzien van elke belanghebbende, mede op basis van de omstandigheden, welke gegevens noodzakelijk zijn voor de verstrekking van uitkering dan wel de voortzetting daarvan en de wijze waarop de verstrekking van deze gegevens plaatsvindt, en doet hem hiervan schriftelijk mededeling.

Artikel 5.2

Verrekenen van inkomsten op jaarbasis (bescheidenschaalregeling)

Ingevolge artikel 45, tweede lid, WWB kan het college op grond van artikel 18, eerste lid, besluiten de algemene bijstand over een andere periode dan per kalendermaand vast te stellen of te betalen.

1. Ten aanzien van de persoon die op bescheiden schaal bedrijfs- of beroepsmatige werkzaamheden voor eigen rekening verricht, niet zijnde een ondernemer in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001, kan het College besluiten de bijstand over

- een kalenderjaar vast te stellen.
2. Na afloop van het kalenderjaar neemt het College per kalendermaand waarover de belanghebbende recht had op algemene bijstand 1/12 van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden, bedoeld in hoofdstuk 3, afdeling 3.4, van de Wet inkomsten-belasting 2001, in aanmerking na aftrek van de daarover verschuldigde inkomsten-belasting, premies volksverzekering, alsmede de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 41 van de Zorgverzekeringswet.

Artikel 5.3 ***Noodzakelijke betalingen***

Ingevolge artikel 57, aanhef, en onderdeel a, van de Wet werk en bijstand kan het College van Burgemeester en Wethouders, indien en zolang er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat de belanghebbende zonder hulp niet in staat is tot een verantwoorde besteding van zijn bestaansmiddelen, aan de bijstand de verplichting verbinden dat de belanghebbende eraan meewerkt dat het College in naam van de belanghebbende noodzakelijke betalingen uit de toegekende bijstand verricht. Indien met toepassing van artikel 4.1.1, onderdeel d, bijstand wordt verleend voor de sanering van een bedreigende schuld, past het College van Burgemeester en Wethouders gedurende drie jaar een inhouding toe van vaste lasten op de te verlenen algemene bijstand.

Artikel 6.1 ***Terugvordering***

Ingevolge de artikelen 58 t/m 60 WWB, de artikelen 25 t/m 28, 30 en 31 IOAW, de artikelen 25 t/m 28, 30 en 31 IOAZ en de artikelen 28 t/m 30, 33 en 34 WWIK, kan het college de uitkering terugvorderen.

1. De ten onrechte of te veel verstrekte uitkering wordt teruggevorderd inclusief de door de gemeente afgedragen loonbelasting, premies volksverzekeringen, alsmede de vergoeding bedoeld in artikel 46 van de ZVW, voor zover deze niet kunnen worden verrekend met de belastingdienst.
2. Van bruto terugvordering als bedoeld in het vorige lid wordt afgezien indien de terugvordering is gebaseerd op artikel 58, eerste lid, onder a, WWB die voortkomt uit herziening of intrekking op grond van artikel 54, derde lid, onder b, WWB, de terugvordering is gebaseerd op artikel 58, eerste lid, onder e, WWB of de terugvordering is gebaseerd op artikel 58, eerste lid, onder f, WWB mits voldaan aan artikel 17, eerste lid, WWB.
3. Van terugvordering kan worden afgezien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

Artikel 6.2 ***Verhaal***

1. Het College verhaalt de kosten van bijstand op de onderhoudsplichtige in de

gevallen en overeenkomstig de regels aangegeven in de artikelen 61 tot en met 62 i van de WWB voor zover zich daar geen andere wettelijke regeling tegen verzet.

2. Van verhaal wordt afgezien indien het te verhalen bedrag op maandbasis niet meer bedraagt dan € 50, dan wel op jaarbasis niet meer dan € 600.
3. Van verhaal kan worden afgezien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

Artikel 6.3

Invordering en kwijtschelding

1. Het College stelt zich tot doel om de teruggevorderde uitkering en de op derden verhaalde bijstand optimaal in te vorderen, voorzover zich daar geen andere wettelijke regeling tegen verzet.
2. Het College kan onder meer besluiten van gehele of gedeeltelijke (verdere) invordering af te zien indien de belanghebbende:
  - a een minnelijke regeling in het kader van, of analoog aan, de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen heeft getroffen, dan wel een (voorlopige) schuldsanerings-regeling door de rechtbank van toepassing is verklaard zoals bedoeld in de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. Bij deze minnelijke regeling wordt een fraudevordering op de belanghebbende meegenomen, indien deze niet hoger is dan de aangiftegrens;
  - b gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
  - c gedurende vijf jaar weliswaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, eventueel vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog uit eigener beweging binnen die periode heeft betaald;
  - d gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten;
  - e een voor het College acceptabel voorstel tot afkoop doet;
  - f een beroep doet op de aanwezigheid van dringende redenen en dit beroep door het College is gehonoreerd.
3. De in het tweede lid, onder b en c, genoemde termijn is drie jaar indien de terugvordering niet het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de WWB, artikel 13, eerste lid, IOAW, artikel 13, eerste lid, IOAZ of artikel 20, tweede lid, onder c, WWIK.
4. Het College ziet niet af van (verdere) invordering indien de terugvordering meer dan één keer het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de WWB, artikel 13, eerste lid, IOAW, artikel 13, eerste lid, IOAZ of artikel 20, tweede lid, onder c, WWIK.
5. Het tweede lid is niet van toepassing indien een opgelegde periodieke onderhoudsverplichting nog niet is geëindigd.
6. Het College accepteert een voorstel tot afkoop, indien de afkoopsom ten minste 50% van de openstaande vordering bedraagt en ineens wordt voldaan, mits aannemelijk is dat reguliere incasso niet een hoger bedrag oplevert dan de afkoopsom.
7. Kwijtschelding vindt niet plaats indien de vordering door middel van beslag of (vereenvoudigd) derdenbeslag wordt ingevorderd of voor invordering is

overgedragen aan de gerechtsdeurwaarder of indien de vordering wordt gedekt goederen kan worden verhaald.

Artikel 7 **Citeertitel**

Deze regeling wordt aangehaald als: Beleidsregels inkomensvoorzieningen

Toelichting

De Beleidsregels WWB zijn gewijzigd in de Beleidsregels inkomensvoorzieningen in verband met de aanvulling van de beleidsregels met de IOAW, IOAZ en WWIK. Door deze aanvulling zijn enkele artikelen aangepast. De toelichting van deze aanpassingen volgt na de oorspronkelijke toelichting op het betreffende artikel.

Toelichting op de Beleidsregels

In de Beleidsregels Wet werk en bijstand komen een aantal onderwerpen aan bod waarvoor het noodzakelijk is dat het College van Burgemeester en Wethouders een beleidsregel uitvaardigt. Met een beleidsregel geeft een bestuursorgaan invulling aan de wijze waarop hij in het algemeen een hem toekomende bevoegdheid zal uitoefenen. Als toepassing van een beleidsregel echter voor een belanghebbende wegens bijzondere omstandigheden onevenredige gevolgen zou hebben, kan of moet het bestuursorgaan besluiten om niet overeenkomstig de beleidsregel te handelen. Een beleidsregel is dus sterk richtinggevend voor in individuele gevallen te nemen besluiten, maar niet allesbepalend. Een en ander volgt uit het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht (art. 4:81 e.v. van de Awb).

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

De hoofdreden waardoor de beleidsregels gewijzigd zijn, is dat door de Wet Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (BUIG) de gemeente bevoegdheden heeft gekregen ten aanzien van het opschorten, het intrekken, het herzien en het terugvorderen van uitkeringen ingevolge de IOAW, IOAZ en WWIK. Ten aanzien van het beleid van opschorten, intrekken, herzien en terugvorderen is aangesloten bij het beleid zoals dat wordt uitgevoerd in de Wet werk en bijstand (WWB). Onderdeel van het beleid van terugvorderen is de manier van invorderen en kwijtschelden. Ook hier is het beleid voor de IOAW, IOAZ en WWIK ingevoerd zoals dit gevoerd wordt voor de WWB.

Derhalve zijn in de artikelen 4.2, 5.1, 6.1 en 6.3 de desbetreffende artikelen van de IOAW, IOAZ en WWIK toegevoegd.

Artikelsgewijze toelichting

Titel

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

De naam van de beleidsregels is aangepast, nu de beleidsregels naast de WWB ook voor de IOAW, IOAZ en WWIK gelden.

Artikel 1

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

In dit artikel zijn de begripsbepalingen opgenomen; met name is het begrip "uitkering" ingebracht daar dit zowel het begrip bijstand op grond van de WWB als het begrip

inkomensvoorziening op grond van de IOAW, IOAZ en WWIK dekt.

Artikel 2.1. Jongerentoeslag.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

In deze toelichting is de Wet investeren in jongeren toegevoegd.

Jongeren, dat wil zeggen: personen van 18, 19 of 20 jaar, hebben met de invoering van de Algemene bijstandswet in 1996 nog maar een beperkt recht op algemene bijstand. Dit beleid is overgenomen in de Wet werk en bijstand (artikel 20 van de Wet werk en bijstand) en in versterkte mate in de Wet investeren in jongeren. In deze wet gaat een werkleeraanbod vòòr een inkomensvoorziening. Indien deze inkomsten niet toereikend is zijn voor de voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van bestaan, is de jongere aangewezen op de onderhoudsplicht van de ouders tot hij 21 jaar is. Een gemeentelijke toeslag algemene bijstand is niet toegestaan. In zeer dringende omstandigheden kan een aanvulling op de inkomensvoorzieningsnorm (artikel 26 e.v. Wet investeren in jongeren) worden gegeven vanuit de bijzondere bijstand op grond van artikel 16 van de Wet werk en bijstand. Dit moet op individuele basis worden beoordeeld. In principe zal hier alleen sprake van zijn, als de jongere uitwonend is. Volgens de tekst van de wet moet beroep op de ouders eerst zijn uitgesloten, omdat de middelen van de ouders ontoereikend zijn of de onderhoudsplicht redelijkerwijs niet te gelde kan worden gemaakt. De meest eenvoudige manier om de onderhoudsplicht te effectueren, is de jongere (weer) bij de ouders laten intrekken. Allereerst zal dus beoordeeld moeten worden, of dit een reële optie is. Burgemeester en Wethouders vragen daartoe een verklaring van een hulpverleningsinstantie. Indien de jongere al langer dan twaalf maanden zelfstandig woont, kan deze toetsing achterwege blijven. Is vastgesteld, dat de jongere niet zonder meer terug naar huis kan, dan zal beoordeeld moeten worden, of een rechtstreeks beroep op de ouders (gedeeltelijk) uitkomst kan bieden. Daarbij speelt zowel de financiële positie van de ouders als de relatie tussen ouders en jongere een rol. Als de belemmeringen voor een rechtstreeks beroep op de ouders van relationele aard zijn, zal ook dit moeten blijken uit de verklaring van de hulpverlening. De bedoeling van de wet is zo veel mogelijk individualiseren en het leveren van maatwerk. Toch lijkt het onontkoombaar om een standaardregeling te ontwerpen, wil binnen de gemeentegrenzen geen rechtsongelijkheid ontstaan. Daarom is gekozen voor een percentage van het nettominimumloon als bedoeld in de Wet werk en bijstand, ofwel de zogenoemde gehuwdennorm (artikel 21, onder c, van de Wet werk en bijstand), waarbij de hoogte van het percentage afhankelijk is van de leeftijd van de jongere en de leefvorm.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

In dit artikel is de verstrekking van bijzondere bijstand aan jongeren van 18, 19 en 20 jaar geregeld. Voor de invoering van de Wet investeren in jongeren (WIJ) was het toetsbedrag gebaseerd op de bijstandnorm, nu op de norm van de inkomensvoorziening zoals bedoeld in de WIJ.

Artikel 2.3. Co-ouderschap

Een co-ouder is geen alleenstaande ouder, omdat hij niet de volledige zorg voor een of meer kinderen heeft. De co-ouder is ook geen alleenstaande, omdat een alleenstaande geen tot zijn last komende kinderen heeft. Dat is bij co-ouders wel het geval. Bij de beoordeling of er sprake is van co-ouderschap wordt aangesloten bij de feitelijke situatie en de verdeling van de zorgtaken van beide personen.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

Indien de ouder meer dan 4 dagen per week de zorg heeft voor het kind, ontvangt deze ouder de alleenstaande oudernorm.

Heeft de ouder minder dan drie dagen de zorg voor het kind, dan ontvangt deze ouder de alleenstaande norm.

Artikel 2.4 Vrijlating deeltijdinkomsten

De beoordeling dat deeltijdarbeid bijdraagt aan de arbeidsinschakeling is een algemeen uitgangspunt. Er zijn situaties denkbaar waarin de beoordeling anders uitvalt, bijvoorbeeld in het geval dat iemand ontslag neemt uit een volledige baan en verkiest om deeltijd te gaan werken. In een dergelijke situatie zal geen vrijstelling worden verleend.

Aanvullende toelichting (2010):

Het inkomensbesluit IOAW en het inkomensbesluit IOAZ kennen beide de mogelijkheid van vrijlating van inkomen uit arbeid. In artikel 2.4 is aansluiting gezocht bij de bestaande regeling van vrijlating deeltijdinkomen voor de WWB.

Artikel. 3.1. Uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten.

Om te voorkomen dat cliënten voor kleinere kostensoorten steeds een aanvraag vooraf moeten doen, wordt voor de kosten tot € 100 de mogelijkheid geschapen deze tot maximaal 12 maanden nadat ze gemaakt zijn een aanvraag te doen. Gezien de geringe hoogte van dit bedrag kan volstaan worden met een toetsing achteraf. Voor cliënten betekent dit een verruiming van de mogelijkheden om een aanvraag te doen. Het risico van een afwijzing, als achteraf blijkt dat kosten niet als bijzonder en noodzakelijk zijn aan te merken, is beperkt door het bedrag op € 100 te stellen. Deze regel vervangt de "papieren drempel" zoals die onder Algemene bijstandswet werd toegepast. Naar verwachting wordt met deze regel niet alleen het wegvallen van de papieren drempel gecompenseerd, maar wordt ook voorkomen dat de uitvoering wordt belast met aanvragen voor relatief kleine bedragen.

Teneinde in gelijke situaties zoveel mogelijk gelijk te handelen, bestaat in de uitvoeringspraktijk van de Dienst Werk en Inkomen (DWI) behoefte aan richtbedragen. Deze zijn voor een groot aantal kostensoorten terug te vinden in de Prijslijst Bijzondere Bijstand die opgenomen is in de werkvoorschriften van DWI, al dan niet met verwijzing naar de landelijke praktijk, zoals het Budget Handboek van NIBUD. Met dit onderdeel wordt beoogd de bestaande praktijk te onderbouwen, waarbij voorop staat dat, waar mogelijk, aansluiting wordt gezocht bij normbedragen die gelden krachtens zogenoemde aan de bijstand voorliggende voorzieningen. De prijslijst wordt jaarlijks geïndexeerd, met als richtlijn het alimentatie indexeringspercentage van het Ministerie van Justitie.

De situatie doet zich voor dat iemand met bijzondere bijstand in staat wordt gesteld een bepaalde noodzakelijke voorziening te bekostigen, waardoor deze gelijktijdig bepaalde kosten uitspaart die hij of zij normaal gesproken ook had moeten maken. Bijvoorbeeld: doordat iemand orthopedisch schoeisel vergoed krijgt, spaart hij of zij de aanschaf van 'gewone' schoenen uit. Hiermee kan bij de verlening van bijzondere bijstand rekening worden gehouden. Dit financiële voordeel wordt volgens onderdeel 2 gekoppeld aan het toepasselijke richtbedrag, in het voorbeeld de richtprijs voor een

paar schoenen. Het voordeel wordt echter niet vastgesteld op het volledige richtbedrag maar een derde lager. Hiermee is beoogd recht te doen aan de bestaande variatie in het aanbod van goederen en voorzieningen, zowel in prijs als in kwaliteit.

Bij de invoering van deze ondergrens (Gemeentebblad 1998, afd. 1, nr. 51), is het volgende overwogen. Een groot aantal voorzieningen kent een wettelijk vastgestelde eigen bijdrage. Deze worden niet alleen vanuit bezuinigingsoverwegingen gehanteerd, maar ook om bewust een drempel in te bouwen voor het gebruik van bepaalde voorzieningen. Als nu alle wettelijke eigen bijdragen zonder meer vanuit de bijzondere bijstand vergoed zouden worden, kan dat leiden tot doorkruising van beleid met betrekking tot andere voorzieningen. De meeste eigenbijdrageregelingen houden echter geen rekening met eigen bijdragen die iemand al elders heeft moeten betalen. Cumulatie van eigen bijdragen is dan ook een veelvuldig geconstateerd probleem. Om zowel het beleid rond andere voorzieningen te respecteren en tegelijkertijd tegemoet te komen aan de wens iets te doen tegen de cumulatie, is ervoor gekozen voor het totaal van eigen bijdragen een ondergrens van € 50 te handhaven. De ruimte om ten minste dit bedrag per jaar aan eigen bijdragen te besteden, mag bij iedereen aanwezig geacht worden.

Voor de bestrijding van medische kosten moet de dekking van Zorgverzekeringswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten toereikend worden geacht.

Voorzieningen of verstrekkingen die niet (meer) door deze voorliggende voorzieningen vergoed worden zijn niet (meer) als noodzakelijk te beschouwen. Het past niet om structureel bijzondere bijstand te geven voor die onderdelen, omdat anders het landelijk beleid ten aanzien van de gezondheidszorg, het terugdringen van de kosten, doorkruist wordt door het bijzondere bijstandsbeleid.

Om voor mensen met een minimuminkomen toch een behoorlijk niveau te kunnen bieden concentreert de bijzondere bijstandsverlening zich op 2 hoofdlijnen. Voor de periodieke extra kosten die chronisch zieken, lichamelijk en geestelijk gehandicapten en ouderen noodgedwongen moeten maken heeft het college de regeling chronisch zieken ingesteld (Zie bij 3.4, eerste lid). Voor incidentele medische kosten wordt er een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering aangeboden die afgestemd is op het bijzondere bijstandsbeleid. Door het voordeel van de uitgebreide dekking worden mensen gestimuleerd deze aanvullende verzekering af te sluiten, waarmee ze hun eigen verantwoordelijkheid nemen in de kosten van de gezondheidszorg.

Artikel 3.2. Financiële draagkracht.

Bij een beroep op bijzondere bijstand met een inkomen en/of een vermogen boven de bijstandsnorm moet de gemeente bepalen welk gedeelte daarvan de betrokkene kan aanwenden voor bijzondere kosten. Dit deel van iemands middelen wordt aangeduid als financiële draagkracht.

De langdurigheidstoelage (artikel 36 van de Wet werk en bijstand) wordt niet in beschouwing genomen. De reden hiervoor is dat de langdurigheidstoelage niet is gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een landelijk vastgestelde generieke inkomensondersteunende maatregel, die moet voorkomen dat de financiële situatie van mensen zonder perspectief op inkomensverbetering door betaalde arbeid, te zeer onder druk komt te staan. Overigens mag wel verwacht worden dat de langdurigheidstoelage niet besteed wordt aan luxe, maar aan gebruiksgoederen.

Vermogen wordt, voorzover dit lager is dan de vermogensgrenzen in het kader van artikel 34, derde lid, van de Wet werk en bijstand geheel vrijgelaten als het gaat om de berekening van de draagkracht voor bijzondere kosten. Deze grenzen zijn neergelegd in de Wet werk en bijstand en bedragen voor een alleenstaande € 5180 en voor gezinnen € 10.360 (bedragen per 1 januari 2006).

In de nota "Bijzondere bijstand op de rails" (vastgesteld op 7 februari 1996) is aangegeven dat de gemeente de vrijheid heeft een eventueel hoger vermogen gedeeltelijk vrij te laten, maar dat hiertoe geen aanleiding werd gezien. Bijstand is immers bedoeld voor iemand die zelf onvoldoende middelen ter beschikking heeft.

In bepaalde situaties is het gerechtvaardigd het vrij te laten vermogen o.g.v. artikel 34, derde lid, dat niet direct voor het gebruikelijke levensonderhoud nodig is, beschikbaar te achten voor optredende bijzondere kosten. Hierbij is met name te denken aan de kosten voor de aflossing van een schuldenlast en kosten die wettelijk worden aangemerkt als niet-noodzakelijk en waarvoor alleen om zeer dringende redenen (bijzondere) bijstand wordt verleend.

Ook als bijzondere bijstand voor de voldoening van een waarborgsom of de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen, anders dan via de "Knipkaart" wordt verstrekt, is het redelijk rekening te houden met alle aanwezige middelen boven op het maanbudget voor levensonderhoud. Het is immers voor dergelijke kosten dat een eventuele reserve, al dan niet opgebouwd in een periode van bijstandsverlening, inzetbaar kan worden geacht. Overigens betreft het hier geen draagkracht in juridisch-technische zin, maar een uitwerking van het uitgangspunt van de wetgever dat de bijstand en eventueel aanwezige reserves mede bestemd zijn voor bijvoorbeeld de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen.

De Wet werk en bijstand geeft in artikel 31, tweede lid, aan dat huurtoeslag, zorgtoeslag en kinderopvang toeslag e.d. niet tot de bij de bijstandsverlening in aanmerking te nemen inkomensbestanddelen moeten worden gerekend.

In de praktijk van de schuldhulpverlening is het regel dat iemand al zijn inkomen, tot 95% van het bestaansminimum, aanwendt om schulden af te lossen. Dat kan minnelijke schuldhulpverlening zijn via de Schuldhulpbureau's of een WSNP traject. Alle draagkracht wordt dan besteed aan de schuldaflossing. In zo'n situatie kan het meerinkomen dat besteed wordt aan schuldaflossing buiten beschouwing blijven bij de berekening van draagkracht voor bijzondere bijstand.

Vermogen dat de vermogensvrijlating (artikel 34, derde lid) te boven gaat dient volledig aangewend te worden voor bijzondere en algemene kosten. Als de aanwezige middelen alleen uit vermogen bestaan, dient bij de vaststelling rekening gehouden te worden met een bedrag dat aangewend kan worden voor levensonderhoud en vergelijkbare kosten, kinderbijslag en hoge woonlasten.

Ter vervanging van de vrijlating zoals die onder de Algemene bijstandswet gold, wordt vanaf 1 januari 2004 het meerinkomen dat de geldende bijstandsnorm inclusief toeslagen en vakantietegoed te boven gaat, tot een bedrag van maximaal € 100 vrijgelaten, als het gaat om de draagkrachtberekening voor bijzonder noodzakelijke kosten. Deze vrijlating heeft tot doel de armoedeval te beperken: Mensen met een inkomen tot iets boven de bijstand hoeven zo niet meteen al hun meerinkomen aan

bijzondere kosten te besteden.

Het inkomen dat dit bedrag van € 100 te boven gaat wordt voor 25% als draagkracht aangemerkt. Dit percentage wordt sedert 1996 gehanteerd en blijft dus ongewijzigd onder de Wet werk en bijstand.

Soms is de bijzondere bijstand feitelijk een toeslag op de norm voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan (bij voorbeeld hoge woonkosten die niet door huurtoeslag worden gecompenseerd, normtoeslagen voor jongeren en de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen. In die gevallen dient het meerinkomen volledig aangewend te worden voor de te verstrekken toeslag. Het is niet de bedoeling, dat iemand door middel van bijstand een hoger vrij te besteden bedrag voor algemeen noodzakelijke kosten verwerft dan in de bijstandsnorm begrepen is.

Hetzelfde gebeurt bij kosten voor financiële dienstverlening, zoals curatele, inkomensbeheer en mentorschap, voor zover de betrokkene niet kosteloos van deze dienstverlening gebruik kan maken.

De draagkracht wordt vastgesteld op basis van het laatst bekende maandinkomen en vakantietoeslag en wordt dan voor een jaar vastgesteld.

Voor sommige groepen, zoals kunstenaars in de WIK en zelfstandigen geldt dat hun maandinkomen niet goed is vast te stellen. Voor deze groepen wordt de draagkrachtberekening gebaseerd op het inkomen van het laatste afgesloten fiscale jaar. Hierdoor kan meteen bijstand verleend worden en hoeft niet gewacht te worden tot het lopende jaar gesloten is.

Bij artikel 3.2 lid 3 worden in de zin: "Ook als bijzondere bijstand voor de voldoening van een waarborgsom of de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen, anders dan via de "Knipkaart" wordt verstrekt, is het redelijk rekening te houden met alle aanwezige middelen boven op het maandbudget voor levensonderhoud", de woorden: "anders dan via de Knipkaart", verwijderd.

Zodat deze zin komt te luiden:

Ook als bijzondere bijstand voor de voldoening van een waarborgsom of de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen wordt verstrekt, is het redelijk rekening te houden met alle aanwezige middelen boven op het maandbudget voor levensonderhoud.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

In het zesde lid van dit artikel is een technische aanpassing gedaan. Het voorheen gebruikte woord van particuliere ziektekostenverzekering is vervangen door het nu geldende woord zorgverzekering.

Artikel 3.3. Draagkrachtperiode.

De regels die gelden voor de periode waarover de draagkracht moet worden berekend, wijzigen niet door de invoering van de Wet werk en bijstand. De regels zoals die gelden vanaf 1996 staan beschreven in de nota "Bijzondere bijstand op de rails".

Om te voorkomen dat er met delen van maanden moet worden gerekend bij het bepalen van de draagkracht en bij de toekenning van periodieke bijzondere bijstand,

wordt er met hele maanden gerekend. De draagkracht wordt daarom berekend over een periode van twaalf maanden vanaf de eerste dag van de maand waarin de bijzondere bijstandsaanvraag is gedaan. Een toekenning gaat dan ook in per de eerste van de maand waarin de aanvraag is gedaan.

Als de aanvraag betrekking heeft op eenmalige kosten dan dient de berekende jaardraagkracht volledig te worden aangewend. Deze berekening wordt gemaakt met de middelen zoals die ten tijde van de aanvraag aanwezig zijn. Inkomenswijzigingen ten gunste van de belanghebbende in een lopend draagkrachtjaar leiden niet tot herberekeningen. Als de aanvraag betrekking heeft op periodieke kosten kan de draagkracht naar rato worden verdeeld over het aantal maanden dat er een vergoeding wordt verstrekt. Verrekening van de draagkracht ineens zou betekenen dat er gedurende een periode van het jaar geen vergoeding wordt verstrekt terwijl er in die periode wel kosten zijn waarin moet worden voorzien.

Artikel 3.4. Bijzondere situaties.

De regeling chronisch zieken en gehandicapten die voorheen in dit artikel werd beschreven is vervallen per 1 januari 2009. Daarvoor is in de plaats gekomen de forfaitaire vergoeding chronisch zieken en gehandicapten. Die is vastgelegd in de Beleidsregels aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Atcg) (gewijzigd oktober 2010).

Chronisch zieken en gehandicapten die hogere noodzakelijke kosten maken dan de Atcg vergoedt, worden in staat gesteld om niet alleen voordat de kosten zijn gemaakt, maar ook nadat de kosten zijn gemaakt bijzondere bijstand aan te vragen (gewijzigd oktober 2010).

De 'aanvulling voormalige alleenstaande ouder' is een voortzetting van het tot 2004 onder de Algemene bijstandswet bestaande beleid, zoals dat al in 1996 verwoord werd in de nota "Bijzondere bijstand op de rails" om alleenstaande ouders die te maken krijgen met een inkomensterugval, omdat hun laatste thuiswonende minderjarige kind meerderjarig wordt, een aanvulling te geven om die terugval te verzachten. Deze basis voor deze regel ligt in artikel 18, eerste lid, van de Wet werk en bijstand.

Alle inkomsten van ouder en kind worden bij elkaar opgeteld inclusief vakantietoeslag. Ook alimentatie voor ouder en/of kind worden als inkomen beschouwd. Dit totaalbedrag wordt afgetrokken van de basisnorm voor een gezin onder aftrek van eventuele verlaging op grond van de Toeslagenverordening (ook inclusief vakantietoeslag). De uitkomst van deze berekening is de aanvullende bijzondere bijstand.

Voor de periode vanaf de 18e verjaardag tot de eerste dag van het kwartaal waarin het kind 18 is geworden, moet in de berekening van de aanvullende bijstand een evenredig deel van de kinderbijslag worden meegerekend. Dat betekent, dat er twee berekeningen moeten worden gemaakt: tot de eerste dag van het volgende kwartaal en vanaf de eerste dag van het volgende kwartaal.

Voor de omrekening van inkomsten exclusief vakantietoeslag worden de regels ex artikel 31, vierde lid, van de Wet werk en bijstand aangehouden. Bij een kind met

WSF-inkomsten, of met WTOS-inkomsten wordt het basisbedrag thuiswonend gehanteerd (zoals ook vermeld in artikel 33, tweede en derde lid, van de Wet werk en bijstand). De normwijziging gaat in op de dag dat het kind 18 wordt. De aanvullende bijstand kan ook op die dag 10 ingaan. De aanvulling kan in principe worden toegekend tot de 21e verjaardag van het kind, als het kind bijstand ontvangt. Tussentijdse wijzigingen in het inkomen van het kind dienen te worden verwerkt. Bij studiefinanciering moet de toekenning in ieder geval na afloop van elk studiejaar opnieuw worden bezien. Heeft het kind inkomsten uit arbeid, dan is een herziening bij iedere verjaardag geraden, gezien het met de leeftijd oplopen van het minimumjeugdloon. De toeslag vervalt in ieder geval, als het kind het huis verlaat.

Voor bepaalde groepen die soms kortdurend een uitkering hebben, soms nieuw instromen, gelden aparte regels. Zo zijn personen die na crisisopvang (bijvoorbeeld Blijf-van-mijn-lijfhuis), of na langdurige verzorging, verpleging of detentie een zelfstandige woning betrekken, in de meeste gevallen niet in staat geweest om voor de noodzakelijke kosten die met het betrekken van een nieuwe woning gepaard gaan te reserveren. Het past daarom voor deze groepen een nieuwe start mogelijk te maken door middel van bijzondere bijstand. Deze wordt verleend om niet (zie de toelichting op artikel 4.1.3).

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

In dit artikel is ook een technische aanpassing gedaan. Nu wordt in artikel 3.4 verwezen naar de aanvullende tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten die de forfaitaire vergoeding chronisch zieken en gehandicapten heeft vervangen.

Artikel 4.1.1. Bijstand om niet of in de vorm van een geldlening.

Het komt voor dat bijstandsverlening onvermijdelijk is geworden maar dat de oorzaak die daartoe heeft geleid iemand aan te rekenen is. Er is dan sprake van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan. De meeste schulden komen ook voort uit een tekortschietend besef, maar die worden in apart in artikel 4.1.4. behandeld. Hier gaat het om bijzondere situaties zoals bijvoorbeeld een beroving vlak nadat de totale maanduitkering is opgenomen. Het is gewoonlijk niet verstandig een bedrag dat bestemd is voor een maand levensonderhoud volledig bij zich te dragen. Bijstandsverlening moet dan afgestemd worden op hetgeen minimaal noodzakelijk is om de rest van de maand te overbruggen.

Mensen die vanuit een crisissituatie, een inrichting of detentie een huurwoning betrekken, staan in de regel voor de betaling van een waarborgsom. Wanneer het hun aan de middelen ontbreekt om deze te voldoen wordt hiervoor bijstand om niet verleend. Bij personen die vanuit een asielzoekerscentrum een woning betrekken kan bovendien bijstand om niet worden verleend voor de eerste huurtermijn. Overweging hierbij is dat zij niet of nauwelijks hebben kunnen reserveren en zij hun inkomen in de nieuwe situatie bovendien voor de inrichting van hun woning nodig zullen hebben. Buiten deze situaties is er nauwelijks een aanleiding denkbaar om voor de genoemde kosten bijstand te verlenen.

Schuldhelpverlening wordt in Amsterdam uitgevoerd door schuldhelpbureaus. Tijdens een inventarisatie ten behoeve van een schuldsanering kan naar voren komen dat een afbetalingsregeling geen oplossing biedt omdat bijvoorbeeld hoge huurlasten de betrokkene in onvoldoende mate ruimte bieden om de regeling gestand te doen. In

die gevallen verwijst de schuldhulpverlening door naar de sociale dienst (DWI). Bijstand voor schulden is dan bij uitzondering mogelijk voor huur- en energiekosten.

De bijzondere bijstand wordt om niet verleend. Dat biedt de mogelijkheid om de betrokkenen voor de overige schulden terug te verwijzen naar de schuldhulpverlening. De regeling is bedoeld om in uitzonderingsgevallen een oplossing te bieden en is niet als voorliggend aan reguliere schuldhulpverlening te beschouwen of te gebruiken.

Artikel 4.1.2. Meerdere zekerheid voor vorderingen uit leenbijstand.

Bij een overwaarde in de eigen woning kan bijstand worden verstrekt in de vorm van een geldlening. Om te verzekeren dat de daaruit voortvloeiende schuld aan de gemeente inderdaad wordt afbetaald kan zekerheid worden gezocht, bijvoorbeeld in de vorm van een krediethypotheek. Onder de Algemene bijstandswet was dit wettelijk geregeld. Het betreft een bewerkelijke procedure, waarbij het jaarlijks om zeer geringe aantallen ging (1‰ van de nieuwe aanvragen). In de beleidsregel geldt als uitgangspunt dat pas als de verstrekte netto bijstand een bedrag van € 5.000 te boven gaat, tot meerdere zekerheid een krediethypotheek of pandrecht gevestigd wordt. Voor het vestigen van krediethypotheek of pandrecht wordt verder gehandeld conform het oude Besluit krediethypotheek.

Onder een eigen woning wordt mede verstaan de eigen woonwagen of woonschip. Hierop is geen krediethypotheek mogelijk, evenals voor sommige mede-eigendomsconstructies bij voorbeeld in de vorm van een aandeel in een vennootschap. In dergelijke situaties valt meerdere zekerheid voor de leenbijstand te verkrijgen door bijvoorbeeld een pandovereenkomst aan te gaan. De regels die bij de krediethypotheek gelden worden in dergelijke gevallen analoog toegepast.

Artikel 4.1.3. Bijstand voor duurzame gebruiksgoederen om niet, als geldlening of als borgtocht.

De bijstandsverlening voor duurzame gebruiksgoederen vindt plaats om niet als er sprake is van een crisissituatie. Daarnaast vindt ook aan personen die vanuit een inrichting, crisisopvang of detentie een woning betrekken, bijstandsverlening om niet plaats in de noodzakelijke inrichtingskosten en een eventuele waarborgsom. Alleen voor gewezen dak- en thuislozen geldt dat de bijstand als lening wordt verstrekt.

Als onderdeel van de notitie 'Voorstellen invulling bestedingsruimte bijzondere bijstand 2000' is destijds een regeling tot stand gebracht met het doel de hernieuwde maatschappelijke participatie van dak- en thuislozen te vergemakkelijken. Door de ex-dak- en thuislozen voor de inrichtingskosten leenbijstand te verstrekken en ze het perspectief te bieden op kwijtschelding van die lening, ontstaat er een stimulans om de woonsituatie te bestendigen. Bijstand om niet verstrekken zou te makkelijk tot terugval kunnen leiden, maar zou ook een ongewenste aanzuigende werking hebben. Om het nemen van verantwoordelijkheden te stimuleren is de regeling dus niet vrijblijvend. Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen moet de woonsituatie bestendig zijn en moet de dakloze aan al zijn (financiële) verplichtingen hebben voldaan gedurende een periode van 12 maanden. Voor degene die een lening kan afsluiten bij de kredietbank koopt de gemeente onder dezelfde voorwaarden het restant van de lening af.

Deze leningen aan daklozen zijn niet langer rentedragend; aflossing vindt plaats

gedurende maximaal 36 maanden (met een eerdere kwijtscheldingsmogelijkheid na 12 maanden), en wel met een vast percentage van de bijstandsnorm. Hiermee wordt de uitvoering aanzienlijk minder complex, met name als er sprake is van een combinatie van verrekening met vakantietegoed en derdenbeslag. Door de aflossing op 5% te stellen wordt aangesloten bij de door de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK) gehanteerde aflossingsbedragen. Hierdoor blijft het vakantietegoed buiten de aflossing.

Artikel 4.1.4. Collectieve zorgverzekering

Sedert 2001 heeft de gemeente Amsterdam een collectieve zorgverzekering voor mensen met een laag inkomen. Deze wordt nu opgenomen in de beleidsregel. De collectiviteit heeft tot doel mensen met een laag inkomen een goede basis-verzekering in combinatie met een aanvullende verzekering te bieden tegen een concurrerende prijs. De dekking van de aanvullende verzekering is afgestemd op het bijzondere bijstandsbeleid. Iedereen die aan de inkomensvoorwaarde voldoet kan zonder medische keuringen deelnemen.

Er zijn drie categorieën deelnemers: uitkeringsgerechtigden, overige minima en WWB-werknemers (voormalige Maatwerkmedewerkers). Voor deze laatste groep is de inkomenseis afwijkend. Vaak gaat het om voormalige uitkeringsgerechtigden die een andere status krijgen binnen de Dienst Werk en Inkomen. Het is niet wenselijk geacht om voor deze groep een aparte collectieve verzekering af te sluiten.

Artikel 4.2 Intrekking herziening van de bijstand

Wanneer een belanghebbende nalatig is met het verstrekken van gegevens wordt een termijn geboden waarin verwacht mag worden dat de informatie leverbaar is. De maximale hersteltermijn bedraagt 8 weken. Wanneer als gevolg van informatie-verzuim of op andere gronden de belanghebbende ten onrechte of te veel bijstand is verleend, heeft het college de bevoegdheid de bijstand in te trekken of te herzien.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

De artikelen van de IOAW, IOAZ en WWIK met betrekking tot intrekking en herziening zijn aan dit artikel toegevoegd. De titel van het artikel is door deze toevoeging gewijzigd in intrekking en herziening van de uitkering.

Artikel 5.1 Verstrekking en onderzoek gegevens

Er bestaat geen standaardlijst van gegevens die de klant moet overleggen, maar de klant wordt wel geïnformeerd welke gegevens hij moet overleggen en over de medewerking die van hem wordt verlangd. De werkwijze met betrekking tot de te overleggen gegevens wordt zoveel mogelijk gestandaardiseerd (aanvraagformulieren, modelcorrespondentie e.d.). Deze werkwijze wordt onder de Dienst Werk en Inkomen verder uitgekristalliseerd. Op basis van zaken die uit het onderzoek naar voren komen, kunnen nadere gegevens worden gevraagd. Ook kan de Dienst Werk en Inkomen werken aan de hand van ontwikkelde klantprofielen, en daarop baseren welk nader te verrichten onderzoek plaatsvindt.

Aanvullende toelichting (artikel 2010):

De artikelen van de IOAW, IOAZ en WWIK met betrekking tot verstrekking en onderzoek gegevens zijn aan dit artikel toegevoegd.

Artikel 5.2 Verrekening van inkomsten op jaarbasis (bescheidenschaalregeling)

Er zijn personen die bedrijfs- of beroepsmatige werkzaamheden voor eigen rekening verrichten, maar geen beroep kunnen doen op het Besluit bijstandverlening zelf-standigen 2004 (Bbz 2004) omdat hun bedrijfs- of beroepsactiviteiten gering van omvang zijn (minder dan 1225 uur per jaar). Een inkomensvaststelling per maand voor deze werkzaamheden, rekening houdend met de gemaakte beroepskosten, is voor zowel degene die algemene bijstand ontvangt als de gemeente complex, vanwege het wisselende karakter van de inkomsten en beroepskosten en het maandelijks moeten opstellen van een resultatenrekening. Daarom wordt met deze bepaling voorzien in het in aanmerking nemen van het jaarinkomen uit deze werkzaamheden, dat naar rato wordt omgerekend naar een maandinkomen.

Voor belanghebbenden met een WWB-uitkering die zonder beroep op deze regeling op bescheiden schaal bedrijfs- of beroepsmatige werkzaamheden verrichten, gelden de algemene bepalingen van de WWB. Dat houdt onder meer in dat de inkomsten per maand in aanmerking worden genomen.

Het jaarinkomen is gedefinieerd als het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden, bedoeld in hoofdstuk 3, afdeling 3.4, van de Wet inkomstenbelasting 2001 over het kalenderjaar. Hieronder wordt verstaan: het gezamenlijk bedrag van het resultaat uit een of meer werkzaamheden die geen belastbare winst of belastbaar loon genereren. Beroepskosten kunnen in mindering op het belastbare resultaat worden gebracht.

De herberekening van het recht op bijstand over een kalenderjaar kan leiden tot een nabetaling, herziening en terugvordering of verrekening. Dit laat onverlet dat het college, zo nodig in overleg met de belanghebbende, gedurende het kalenderjaar het geschatte inkomen uit werkzaamheden in mindering kan brengen op de WWB-uitkering. Hiermee kan terugvordering achteraf van bijstand worden voorkomen.

Artikel 5.3 Noodzakelijke betalingen.

Om te voorkomen dat er nieuwe schulden ontstaan wordt bij een schuldsanering de verplichting opgelegd om gedurende drie jaar alle vaste lasten rechtstreeks door middel van inhouding op de uitkering te laten verrichten. Artikel 57 van de Wet werk en bijstand biedt die mogelijkheid.

Artikel 6.1 Terugvordering

Artikel 6.1 lid 1

In alle gevallen gaat het om terugvorderingen die ontstaan zijn buiten schuld van de klant. Met terugvordering op grond van art. 58 lid 1 onder a, WWB wordt de bijstand bedoeld die door de Dienst Werk en Inkomen teveel is verstrekt. Terugvordering op grond van art. 54, lid 3 onder b, WWB ziet op het anderszins ten onrechte of tot een te hoog bedrag verleende bijstand en terugvordering die is gebaseerd op art. 58 lid 1 onder e, WWB ziet op bijstand die anderszins onverschuldigd is betaald voor zover de belanghebbende dit redelijkerwijs had kunnen begrijpen. Uiteraard gaat het steeds om niet-fraude vorderingen. Met deze invulling wordt de dienstverlening aan de klant, die op tijd zijn inkomsten doorgeeft verbeterd. Tevens wordt tegemoetgekomen aan de wens van de Ombudsman om in alle gevallen waarin klant geen verwijt treft af te zien van bruto terugvordering.

Aanvullende toelichting (oktober 2010):

Artikel 6.1

In het eerste lid is het woord 'vermeerderd' vervangen door 'inclusief'. In het artikel wordt hierdoor aangegeven dat de uitkering altijd bruto wordt teruggevorderd. Dit is het gevolg van feit dat de uitkeringen op grond van de IOAW, IOAZ en WWIK bruto worden uitbetaald.

In het tweede lid van artikel 6.1. is aangegeven dat alleen ten aanzien van vorderingen op grond van de WWB de keuze er is de brutering achterwege te laten.

In artikel 6.1 lid 2 wordt nog eens benadrukt dat van bruto terugvordering wordt afgezien als de terugvordering is ontstaan buiten de schuld van de klant om. Fraudevorderingen daarentegen zijn ontstaan doordat de klant willens en wetens zich niet aan de wet verbonden verplichtingen heeft gehouden, met als doel er financieel voordeel mee te behalen. Bij fraudevorderingen zal daarom dan ook niet worden afgezien van bruto terugvordering. Het apart vermelden van fraudevorderingen als uitzondering voor het afzien van bruto terugvordering is daarom overbodig. Het woord 'fraudevordering' is om die reden uit de tekst van het tweede lid verwijderd.

Artikel 6.2 Verhaal

In dit artikel zijn enkele wetstechnische wijzigingen aangebracht die voortvloeien uit de intrekking van de Invoeringswet WWB.

Artikel 6.3 Invordering en kwijtschelding

Door de bepaling van het tweede lid onder a wordt de mogelijkheid voor de belanghebbende om in te stromen in de regeling van schuldsanering vergroot. De reden dat in de beleidsregel geen grensbedrag wordt genoemd ligt gelegen in het gegeven dat de aangiftegrens in sterke mate wordt bepaald door het Openbaar Ministerie en nogal aan verandering onderhevig is.

De regels met betrekking tot kwijtschelding van vorderingen zijn conform het huidige gemeentelijk beleid.

Artikel 6.3 lid 7

De woorden "de deurwaarder" zijn bij de aanpassing van de beleidsregels in het kader van het normenkader abusievelijk in het 7de lid van artikel 6.3 van de Beleidsregels Wet werk en bijstand opgenomen. Deze zijn vervangen door "beslag of (vereenvoudigd) derdenbeslag".

Aanvullende toelichting (oktober 2010)

De desbetreffende artikelen van de IOAW, IOAZ en WWIK zijn in dit artikel toegevoegd.

In het zevende lid van artikel 6.3 zijn de woorden "voor invordering is overgedragen aan de gerechtsdeurwaarder" weer opgenomen in de beleidsregel. Deze waren bij de laatste aanpassing van de beleidsregels abusievelijk weggevallen.

In het 2e lid worden de voorwaarden vermeld wanneer kwijtschelding kan worden verleend. Eén van de voorwaarden is dat er volledig aan de betalingsverplichtingen is voldaan. Wanneer niet aan de betalingsverplichtingen wordt voldaan, is er sprake van wanbetaling. Dan kunnen andere invorderingsmaatregelen worden getroffen, zoals (vereenvoudigd) derdenbeslag of overdracht aan een deurwaarder. Een beroep op kwijtschelding wegens het, na toepassing van deze maatregelen alsnog, volledig hebben voldaan aan de betalingsverplichtingen kan niet gehonoreerd worden.

Jaar 2010
Afdeling 3B
Nummer 152
Datum 8 oktober 2010

Gemeente Amsterdam
B&W
B&W-besluit 28 september 2010

B&W

Burgemeester en wethouders voornoemd,

H. de Jong, secretaris

E.E. van der Laan, burgemeester